

## דף כ.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' בכורות פ"ד ה"י

בְּהֵמָה דְּקָה שֶׁהִפִּילָה עֶבֶר \* שְׁעָדִין לֹא נִתְבָּאָר צוֹרְתוֹ  
הַרְבֵּה וְנִפְרָת לְכָל וְזָהוּ הַנְּקָרָא טְנוּף. אִם אָמְרוּ הָרוּעִים  
עֶבֶר הוּא אֶלָּא שְׁנַפְסָדָה צוֹרְתוֹ הָרִי זֶה פְּטוּרָה מִן  
הַבְּכוּרָה וְצָרִיף לְהִרְאוֹתוֹ לְרוּעָה חָכָם. לְפִיכֵךְ הַלּוֹקֵחַ  
בְּהֵמָה מִן הַנְּכָרִי אֶפְלוּ הִיתָה קְטֹנָה וַיִּלְדָּה אֶצְלוֹ בְּתוֹף  
שְׁנָתָה הָרִי זֶה סִפֵּק בְּכוֹר שְׁמָא טְנוּף הִפִּילָה בְּרִשׁוֹת  
הַנְּכָרִי. וְכֵן בְּהֵמָה גְּסָה שֶׁהִפִּילָה שְׁלִיא הָרִי זֶה סִימָן וְלֹד  
שְׂאִין שְׁלִיא בְּלֹא וְלֹד וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה. וּמִתָּר  
לְהַשְׁלִיף אוֹתָהּ הַשְׁלִיא לְכָלִּבִּים שְׂאִין מִתְקַדֵּשׁ בְּבְכוּרָה  
אֶלָּא זָכָר וְחִזְקַת הַנוֹלָדִים מְחַצֵּה זְכָרִים וּמְחַצֵּה נְקִבוֹת.  
וּכְבֵּר בְּאַרְנוֹ שֶׁהַזָּכָר שְׂאִין בּוֹ מְקַצֵּת סִימָנִי אִמּוֹ אֵינּוּ  
מִתְקַדֵּשׁ בְּבְכוּרָה וְנִמְצָא מְעוֹט הַנוֹלָדִים הֵן הַמִּתְקַדְּשִׁין  
בְּבְכוּרָה וְאֵין חוֹשְׁשִׁין לְמְעוֹט. אֲבָל בְּהֵמַת קִדְשִׁים  
שֶׁהִפִּילָה שְׁלִיא תִקְבֵּר [שֶׁהַנְּקִבוֹת בָּהּ פְּזָכָרִים]:

שו"ע יו"ד סימן שטו פ"ז

ז. בהמה דקה שנימוח העובר שלה ויצא המיחוי פטורה מהבכורה,

ג. כסף משנה: בהמה דקה שהפילה עובר וכו'. משנה וגמ' בר"פ הנזכר (דף י"ט כ')  
ובדף הנזכר בגמרא: לפיכך הלוקח בהמה מן הנכרי וכו'. בריש פרק הנזכר פלוגתא  
דתנאי ופסק כרבי עקיבא: וכן בהמה [גסה] שהפילה שליא הרי זה סימן ולד וכו'. משנה  
שם ופ' בהמה המקשה: ומה שכתב ומותר להשליך אותה שליא לכלבים וכו' אבל בהמת  
קדשים שהפילה שליא תקבר וכו'. משנה (דף ע"ז) וגמרא פרק בהמה המקשה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים  
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

וצריך להראות לרועה חכם אם זה מיחוי ולד.

אבל בהמה גסה שהפילה שליה פטורה מהבכורה<sup>ד</sup>, והשליה עצמה אין לה קדושה ומותר להאכילה לכלבים.

האם בחררת דם פטורה מהבכורה, והחררה תיקבר כדי לפרסמה שהיא פטורה מהבכורה.

## דף כ:

עין משפט א. הרמב"ם הל' בכורות פ"ד ה"ח

לְקַח בְּהֵמָה מִיְנִיקָה מִן הַנְּכָרִי<sup>ה</sup> אִינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׂמָא בְּנֵה שֶׁל אַחֲרֵת הִיא מִיְנִיקָה אֶלָּא הָרִי זֶה בְּחֻזְקַת שְׂיִלְדָּה. וְאֶפְלוּ הִיָּה זֶה שְׂמִינִיקָה כְּמוֹ מִין אַחֵר וְאֶפְלוּ כְּמִין חֲזִיר הָרִי זֶה פְּטוּרָה מִן הַבְּכוּרָה. וְכֵן בְּהֵמָה שֶׁהִיא חוֹלְבַת פְּטוּרָה מִן הַבְּכוּרָה שָׁרֵב הַבְּהֵמוֹת אֵינָן חוֹלְבוֹת אֶלָּא אִם כֵּן כָּבֵר יִלְדוּ:

שו"ע יו"ד סימן שטז ס"ג

ג. ה"ה בהמה שהיא חולבת פטורה<sup>ו</sup>, שרוב הבהמות אינן חולבות אא"כ ילדו.

ד. שאין שליה בלא ולד, וכן בחררת דם, מ"מ השליה א"צ לקבור שהכל יודעים שאין שליה בלא ולד ע"כ א"צ פרסום. ט"ז וש"ך.

ה. כסף משנה: לקח בהמה מניקה מן הנכרי וכו'. גם זה משנה שם (דף כ"ג:) ואיפסיקא בגמ' הלכתא כרשב"ג דמתני'. ומ"ש ואפילו היה זה שמניקה כמו מין אחר ואפילו כמין חזיר וכו'. מימרא דרבי יוחנן שם (דף כ"ד). ומ"ש וכן בהמה שהיא חולבת וכו'. בפ"ג דבכורות (דף כ"ו:): פלוגתא דר' יהושע ור"ע ופסק כר' יהושע דרביה הוא:

ו. מבכורות דף כ"ד ע"ב וכו"ע דהולכין אחר הרוב, שם בדף כ' ע"ב.

**הגה:** וי"א דאין סומכין על מה שהיא חולבת, וכן נוהגים במדינות אלו, מיהו אם ישנו עוד צד היתר, או שהעכו"ם מסל"ת<sup>ז</sup> ושלא להשביח מקחו ואומר שילדה סומכין להתיר אם היא חולבת.

ובמקום שחולבות בלי ולד לא סומכין גם במסל"ת, ואפי' במקום שיש ספק ספיקא<sup>ח</sup> שחולבת וילדה גם תאומים ולא ידוע מי ראשון, עדיין הספק במקומו.

עין משפט ב. הרמב"ם הל' יבום וחליצה פ"ג הי"ז

הָאִשָּׁה שְׁמֵת בְּעֻלָּהּ וְהִיטָהּ לָהּ חָמוֹת בְּמַדִּינַת הַיָּם אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת שְׂמָא יִלְדָה חָמוֹתָהּ וְכִכָּר נִתֵּן לָהּ יָבָם בְּמַדִּינָה אַחֲרָת. שְׂלֵא גָזְרוּ בְּדָבָר זֶה. אֶלָּא נַעֲמִיד אוֹתָהּ עַל חִזְקָתָהּ וְהָרִי הִיא מְתָרָת. וְהוּא הַדִּין לְאִשָּׁה שְׁמֵת בְּעֻלָּהּ וְהָיָה לוֹ בֵּן בְּמַדִּינָה אַחֲרָת הָרִי זֶה מְתָרָת לְזָר וְאֵין חוֹשֶׁשִׁין שְׂמָא מֵת הַבֵּן אֶלָּא הַעֲמִיד אוֹתָהּ עַל חִזְקָתָהּ:

הרמב"ם הל' יבום וחליצה פ"ג הי"ח

יִצָּאת חָמוֹתָהּ מְעַבְרָת הָרִי זֶה חוֹשֶׁשֶׁת וְלֹא תִנָּשֵׂא לְזָר עַד שֶׁתִּדַּע מָה הָיָה סוֹף עֲבוּר חָמוֹתָהּ שְׂמָא נוֹלַד לָהּ יָבָם קֹדֶם מִיתַת הַבַּעַל:

ז. ה"ה מסל"ת מפי מסל"ת. פ"ת ס"ק ג'.

ח. אין בא לומר שבמקום שיש ספק ספיקא גמור לא מהני, שהרי ודאי בכל מקום ספק ספיקא מותר אלא כוונתו במקום ספק ספיקא כמו כאן שאינו גמור לא סומכים על מה שהיא חולבת. ש"ך ס"ק ז'.